

ד"ף על הפרשה

פרשת נצבים-ראש השנה - עזר שבוצי מהרב ד.פרטו שליט"א

קריאה אמונה...לדין!

‘וַיִּשְׁבֹּת עַד ה' אֱלֹקֶיךָ וּשְׂמַעְתָּ בְּקוֹלוֹ... וְרָחֲמֶיךָ... וְהֵיטִבְךָ’ (ל,א-ה)
חז"ל הקדושים קבעו פרשה זו לפני ראש השנה, להזכיר על מצות התשובה לפני יום הדין. כי אינו דומה המגיע לפני המלך לדין בלא עוונות, למגיע לפני המלך עם טינוף עוונותיו...

★ **הגאון הגדול** מרן שר התורה הדרך אמונה זצוק"ל היה רגיל לומר שמצות התשובה היא המצוה הקלה ביותר בתורה! והביא ראיה לכך מהגמרא קידושין (מט): שרשע המקדש אשה על התנאי שהוא צדיק גמור - מקודשת לו!

כיצד יתכן??? ביארו חז"ל כי הרהר בדעתו וחזר בתשובה!!! בכך נעשה לצדיק גמור! וחלים הקידושין.

★ **העושה תשובה מאהבה** - עוונותיו (עבירות במזיד) נהפכים לזכויות! ואם מיראה - נהפכים לשגגות בלבד.

“חזון עובדיה” (ימים נוראים), ע"פ ספר חרדים, ומקורם מהרמ"ה (מגדולי הראשונים). ביאר הרמ"ה שיש סתירה בין המשנה באבות (ד,יא) ‘תשובה ומעשים טובים כתרס כפני הפורענות’ לבין הגמרא במסכת יומא (פז): ‘ארבעה חילוקי כפרה... ויסורין ממרקין’. בגמרא יומא משמע שאע"פ שעשה תשובה עדיין יש מקרים שיש צורך ביסורים כדי למרק רושם העוון (כגון בעובר על כרת ומיתת בית דין), ובמשנה משמע שע"י תשובה ומעשים טובים אין עוד יסורים, ולא חילקה המשנה בין עבירות חמורות לקלות. ותירץ שבגמרא יומא מדובר בתשובה מיראה - שעדיין יש צורך ביסורים לנקות את רושם החטא, אבל במשנה באבות מדובר בתשובה מאהבה - שנהפכים עוונות לזכויות!

★ **“אין הקב"ה צריך כלום לכל המצוות, אלא שאמר ונעשה רצונו”** (קידושין לא. בתוספות רא"ש)

★ **בוהר הק' מובא שמלאכי ה' מלווים את האדם בכל עיסוקיו במהלך היום** (פ' שלח, דף קעה). ובכל דבר שעושה אומרים לו “סור מרע ועשה טוב” (תהלים לד). אם שומע להם - טוב לו, אבל אם אינו שומע להם - “השטן עומד על ימינו לשטנו”, רח"ל.

חלק א' במצות תשובה - “סור מרע”

כיצד? קבעו חז"ל שהדרך למצוא חן בעיני הקב"ה הוא ע"י “בטל רצונך מפני רצונו” (אבות בד), וכן “עשה רצונו כרצונך, כדי שיעשה רצונך כרצונו”. משמעות הדבר:

“סור מרע” = “בטל רצונך”

מעשה נדיר שהגיע למערכת “דף על הפרשה”

פחורה פת 26 פסג **למה מקודש** הדיעה לארץ ישראל בחודש תמוז תשפ"ג. היא הדיעה לצורך לימודים, לאחר שהתקבלה (רח"ל) ללימודי רבואה פגנת הלימודים תשפ"ג באוניברסיטת ב"ם שבאזור באר שבע. למה נרשמה דווקא לאותו מוסד מפני **קבוצה גדולה של דוברי אנגלית מארה"ב** וקנה היתה מתוכננת להגיע ולהשתלב עם הלימודים באותה פנה, דבר שהיה אמור להקל מאד על שהייתה. למה, הפיחה **משפחה שומרת תורה ומצוות** ובאשרת סמינר חרדי בקנה ובארץ ישראל, התלבטה מאד אם כלי ללמוד לימודים אלו. למרות כל התנאים הסביבתיים הנחומים הצטווים, ואצ"פ שכר הדיעה לא"י והתאכסנה בירושלים והמתנה לכך, צדיין לא היתה פלמה עם צד זה.

מצד אחד, הוריה מאד צודדו אותה וסייעו לה להגיע לא"י לצורך כך, ומע שילמו כרטיס טיסה בצללות של כמעט 1000 דולר. מאבד זאת, היא כבר נרשמה ושלמה דמי רישום! אך מאידך כוונתה, היא ידעה שתפסול עם חברה “איננה לרוח היהדות”, ומי יודע אם תוכל לצמוד לחץ החברתי, והרי מדובר בלימודים על מספר שנים. למה לא הצליחה להחליט מה לעשות במשך 2 שבועות מאז שנחתה בא"י. משכן, לאחר שנתר צוד שפוצ אחד בלבד לתחילת הלימודים,

פנתה אל הרב א' (שם הרב שמור באצרכת) שהגדמן לה וסיפרה פניו את הסיבה, ללא איזכור מצורפות הוריה.

פתחיה, הרב א' אמר שאכן היא צודקת בהבטיה ואין לה ללכת כלי ללימודים אלו, ולבטיה בוודאי נובעים מלובר נשמתה. אבל בהמשך השיחה היא סיפרה לרה ע-“שוכנעה” צ"י אפיה (א"ף הוא שומר תורה ומצוות) שבלי תצורת רבואה “איננה שולח מאומה”. אפיה טען צוד, “הרי את הולכת לעסוק בחסד”!

כצת הרב א' הפיו **עצמו להתמודד** מול לחץ קשה מאד מצד הורי הפחורה, והציע לה ב' רציונות: א) חסד - אין עושים חסד את הדבר כרוק בחסא. כגון שאם מאן דהו יאייט שיאכף חזיר את לא נחלף שבת עברו ודאי שלא נחלף שבת, ויצעה לצלח כרצונו! ב) עליה לנסות אל אחד מאנשי מצוות בסמינר בירושלים, והם ינסו לסייע לה להיכנס אל אחד מצדולי ישראל שיאמר לה כך, ואז ירבו מנחה ההורים.

למה ניסתה לעשות כן, אך חזרה לרה לאחר יומיים של הצליחה בכך, ובצוד 3-4 ימים לימודיה מתחילת! היא אינה יודעת מה לעשות ומרשיעה לחץ ומתח נפשי גדול!

הרב של אותה “האם תרצי להיכנס לרה”ש הר' ראובן אלפז שליט"א?” למה השיבה שכן. אבל הרב רצה לוודא את ספקו “האם תעשי מה שיאיד כך הרב אלפז? אפילו אם יאיד כך שלא ללכת ללימודים אלו? על א"ף לחץ הפחורה? השיבה למה בסתחון “אם הרב אלפז יאמר לי לא ללכת - אני לא אלפז!” הרב אמר שהוא ינסה כצת לבדוק מה ביכולתו לעשות ויודיע לה, והבהיר שאינו מבטיח כלום כי אין לו שום קשרים עם משרדו וצוניה של הרב.

החל הרב של את מכתיו השונים את יו להם קשר כלשהו עם משרדו של הרב שליט"א. אחד מידיו סיפר שהוא מכיר ראש מוסד תורני בירושלים, הרב ר. שליט"א, יתכן שיש לו קשר עם צוניה של הרב אלפז. הרב החל לצצ טלפונים, ולאחר שעה קלה השיג את הרב ר', שהיה מאד חביב לשמע פרטי הצנין. הוסבר לרה ר' שצריק לסייע לפחורה בדחיפות להיכנס צוד היום אל הרב אלפז מאחר ובצוד ימים בודדים מתחילת הלימודים! הרב ר' עליה נכונות לסייע כמיטת יכולתו, וסוכט שהרב ר' יחזור ויצור קשר ברצע שיהיה חדשות עבורו ממשרדו של הרב אלפז.

לאחר שעה וחצי, הפעות הצרה, הרב ר' חזר אל הרב של למה וסיפר שהצליח לקבוע לה פגישה היום! עליה להגיע לפניו וישבת “אר החיים” ליד משרדו של הרב בשעה 9:30 בערב. הרב מאד שמח והודה לו, ומיד יצר קשר עם למה. סוכט שהיא תצוד למשרד הרב באוצר שנקבע יחד עם אחיה, פחור ישיבה הלאומי בירושלים.

הרב סדר את הטלפון מתוק הנחה שאכן הקב"ה יצעה את שלו, ובכך נלמד הצנין. אבל לא כך היה... בשעה 10:25 בערב הרב קיבל שוב טלפון מהפחורה: “הרב שלום, צוד לא נכנסנו אל הרב! הרב נלחץ מאד ושלח מודע לא הודיעה לו על כך יותר מוקדם? הוא עשן שהרב כנראה הלך ולא שולח לה למה ואחיה מרוב טירדותיו של הראש ישיבה. הוא מיד טלפן אל הרב ר' בירושלים וסיפר על כך, לה השיב שמיד יבדוק את הצנין. פתום 5 דקות בלבד חזר הרב ר' וסיפר שלח מודע מיוחד אל משרד הישיבה כדי לבדוק את הצנין! לאחר צוד 5 דקות התקשר הרב אל למה ושלח את יו תנועה לתוק משרד הרב, ונצנה שכן. לאחר שהורה למה ואחיה לבדוק בדלת, הם נצנו שהרב צדיין נמצא, יודעים על המתנתם, והם יוכנסו ביצוד דקות בודדות.

לבסוף, בשעה 11:10 גלינה, התקשרה למה אל הרב וסיפרה שברוק ה' נכנסו אל הרב אלפז. מה היתה תשובת הרב לעלתה? של הרב. למה צנתה “הוא אמר שלא אלך ללמוד שם, ואירק אותי שאתחנן בקרוב”. המשיך הרב נ"ו, איך את מרשיעה? . הפחורה השיבה “מאד מרובת, פרס - אני לא הולכת ללמוד שם. אני אחפש לי קודם שידוק, ופנתתי אני אחפש לי עבודה. אני עם למדתי קצת כימיה, מקווה למצוא עבודה בתחום הזה”.

השיחה הסתיימה, הטלפון נסגר, ומת ישראל החליטה לקיים את צוואת חז"ל “בטל רצונך מפני רצונו”!

חלק ב' במצות תשובה - “עשה טוב”

★ **מבאר הכלי יקר** (בפסוק לעיל) שבא הכתוב לבשר שע"י התשובה, כאשר ליבו לדה יתברך, יזכה לכל הטובות המובטחות שם בהמשך: “הרבה מאבותיך” (ל,ה), הצלחה בכל מעשיו וילדים מבורכים (ל,ט), ועוד.

ד"ף על הפרשה

א "ליבו לה" – על ידי ריבוי מצוות, שמוכיח ע"י כך שאינו לומד לצורך כבוד או פניה אחרת, כי "גדול לימוד תורה שמביא לידי מעשה" (בבא קמא זו). אבל תחילת הכל, **לימוד תורה**.

סיפר הרה"ק הרב אליהו מן שליט"א, בן ביתו של מרן הדגדג אמונה, **שעא מהראש ישיבה הרה"ק הרב זלמן רוטברג שליט"א** סיפור אודות אחת התפילות בימינו נוראים בחברת מרן החזן אי"ש. **במנין ימים נוראים שהתפלל מרן החזן אי"ש**, באחת השנים ביקשו והפזירו במרן לומר דבר תורה לפני התקיעות.

החזן אי"ש נצטר, **נהיה אדום בפניו**, וזיטט בפני הציבור את המשנה באבות (ו,ו) "אמר רבי יוסי בן קיסמא...אם אתה נותן לי כל כסף וזהב אפנים טובות ומרצלות שבצולט, איני דר אלא במקום תורה, לפי שפעם פטירתו של אדם אין מלווין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אפנים ונות ומרצלות, אלא תורה ומצוות טובים בלבד", ולא אמר מלה אחת נוספת! וחזר ונתישב במקומו.

נשאל על כך מרן שר התורה הדרך אמונה מדוע הזכיר החזן אי"ש דווקא משנה זו? ולא התעוררות על המשפט והדין? מה המיוחד במשנה?

והשיב: מיוזק בגרסה זה הדבר בני אלוהים בלילה 15 הדין! (כל משאלותיך)

אברק חשב מציב התורה בני ברק, הרב כ' שליט"א, סיפר למערכת "דף על הפרשה" על מצעה שאירע עם אחיו ומרן ראש הישיבה **השאן הדגדג הרב שלום כהן זצוק"ל**.

אחיו של האברק, כיום תלמיד חכם וראש כולל חשב בירושלים, שוחח לפני שנים רבות עם הר"ש כהן אודות בירור הלכה מסוימת, והתקשה האברק להשיג לבלתי מסקנה בזה.

האברק סיפר לרג כהן שהוא זוכר שהתשובה לכך מופיעה ב-"ביאור הלכה" אבל אינו זוכר היכן בדיוק. אלא הראש ישיבה את האברק "בן כמה אתה?"

השיב האברק שהוא בן 25. הראש ישיבה המשיך "כיצד זה אתה לא יודע דבר כזה? כאשר אני הייתי הילד הספקנו כבר לצבור על המשנה ברורה 20 פעם..."

"למה טוב" = "והיטיבך"

"וְשִׁמְעֶתָ בְּקוֹלוֹ...וְהִיטַבְתָּ...וְהוֹתִירְתָּ ה' אֱלֹקֶיךָ בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ" (ל-א,ט) – הבטחה להצלחה בכל מעשי ידי האדם, אם "ישמע בקולך", ילמד תורה, ויקיים את המצוות כראוי.

א **מובא במשלי** בדומה לכך, "כִּי מִצְאֵי מִצְאָה חַיִּים וְנִפְקֵי רִצְוֹן מֵה'" (תלה). הכתוב מבטיח: כאשר ה' מרוצה מהאדם, **הוא יושיע ויעשה לו כל חפצו** (כל רצונותיו וצרכיו, מצודת דוד, רלב"ג. וכדברי הכלי יקר לעיל).

מעשה אודות ישועת ה' לאחובי, 'ככל חפצו'

סיפר אברק כולל מפני ברק, אודות קרוב משפחתו, עם הוא אברק פעם נ' הקובץ ימיו וזמנותיו במית ה' ומתאורר אל' הוא בפני ברק. האברק נ' המדובר, לאור התרחבות משפחתו, נאלץ להחליט על רכישה רכב. האברק ורצונו החליטו על כך עם לאחורונה, **חודש אב תשס"ב**, לאור ריבוי ילדיהם ביה, ובצרכות ככ הצורך בהצעת למסודות לימוד שונים ככמה מקומות (שנים, בית ספר, תלמוד תורה). צוין זה שרט לריבוי הזיכאות המשפחה עבור ההסעות, וכן אילץ את האברק לאחר בקריט לסדרי לימודו בכולל האברק.

הוא התייצב עם רבותיו, והוחלט לרכוש רכב ד מקומות צנוע ולא יקר, בצלעות של כ-30 אלף ₪. הוא אסף הוציא את חסכוניותו, והיצר הסכום של 15 אלף ₪. לאחר מכן ניסח אל אחד ממכריו ולווה סך של 15 אלף ₪ נוספים, וכעת היה בידו הסכום המבוקש וכל להתחיל לחפש במודעות שונות. בתחילה היו רוב המודעות מעצם סביבה ה-40 אלף ₪ ומעבר ליכולתו. אבל הוא לא נואש והמשיך למחלת שוב לחפש. לבסוף, הוא ראה מודעה על רכב בסך 38 אלף ₪, וחסר שניסה לדבר עם המוכר, יתכן שיצאו לפשרה כלשהי... **מחשבה למצעה**, התקשר האברק לבצע הרכב, הוא אכן דרש את הסך הנקוב במודעה. האברק ניסה לדבר אל לב האיש, והסביר שהוא אברק ורכוש את הרכב רק כדי להסיע את ילדיו בבקריט למסודות הלימוד, אבל החליט להשיג רק סכום של 30 אלף ₪. בעל הרכב

נשתתק לכמה רגעים, וצנה "תן לי לבדוק את זה, אני אחזיק אצ'ק".

המוכר התקשר חזרה אל האברק לאחר 5-6 דקות, והסכים לרדת למחיר 35 אלף ₪. האברק נ' הודה לו מאד על הנכונות, אבל הסביר שוב שאין לו את הסכום המבוקש ואין יכולתו ללוות סכום נוסף, והתכוון לסיים את השיחה. בעל הרכב אמר לאברק "תן לי שום לבדוק משהו ואני חוזר אצ'ק". לאחר 5 דקות נוספות צלצל הטל' והאברק צנה, היה זה מוכר הרכב: "בוא ניפגש אחר ככתובת ... בתל אביב. נראה איך נמצא לציב הסכמה". האברק לא ידע למה המוכר מתכוון, אבל מכיוון שהרגיש נכונות להסכמה, נאות לכך וקבעו שעה ומקום להיפגש.

למחרת, האברק הביע בכתובת שנמסר לו בטלפון, התישב על ספסל, והמתין. לאחר דקה ניגש אליו אדם שכלל אינו נראה כשומר תורה ומצוות, על צדו השתרכה ונפלה לה רצמת שער גדולה האסופה ע"י מלואי סם, והציג את עצמו כבעל הרכב המדובר. לאחר שהאברק התאושש קצת מההפתעה, קם והציג עם הוא את מנו.

פתח בעל הרכב וסיפר לאברק נ': "תשמע, אמרת לי בטלפון שאתה אברק. בהתחלה שדיברת איתי שאתה אברק ואתה לא יכול לצמוד בסכום 38 אלף, התקשרתי אל הרב שלי ואלאתי אותו אמר אני יכול לצעות לך הנחה על חשבון המצעות שלי. אחרי שהרג פסק לי

שאפשר, הורדתי לך את המחיר ל-35. אח"כ כשעם אמרת שצדיין אתה לא יכול לציב 35 אלף ₪, שוב חזרתי אל הרב שלי ואלאתי אותו, 'האם אני יכול לצעות לאברק הנחה עם על חשבון מצעותי לצתידי?' (הכנסות צתידיות) הרב אמר לי שמותר לצעות זאת. מכיוון שכן, אני עכשיו מציב לך הצעה אחרונה: אני אוכן להוריד לך מהמחיר שצדייך, הו, נסכם על כך וניגש להצעת הבצלות."

האברק היה המום לשמע אונניו! הוא החל לחמט, ומיד התעצת ואמר שלא נציע לו להחליט על כך, הוא מאד מודה על ההצעה הנדיבה, אבל הוא לא יודע מה לומר. המוכר פנה אליו שוב "תראה, אין לחץ, קח את הזמן שלך. אני אשב פה בצד לצען סיטריא, ובנתיים תחליט..." המוכר הלך וישב בצד, האברק התלבט מה לצעות, האם זה לא חצוף אמר סכום קטן מדי? האם לא יהיה בכך חיפוף ה' אחרי שהמוכר בא לבקראתו בהצעה כה נדיבה???

לאחר כ-3 דקות חזר המוכר, "נו, מה החלטתך?" האברק היה צדיין נבוק, אך באותו רגע החליט: "תראה, אני לא יכול להחליט על סכום. אתה המוכר, הרב שלי, תחליט אתה. תאמר אתה באיזה סכום אתה רוצה למכור, וזהו זה." המוכר שתק לרגע, ואז השיב "תראה, אני נתתי לך להחליט, אבל אם אתה לא רוצה להחליט אז אני אומר לך איך זה הולך להיות. יש לך 2 אפשרויות לבחור, או שאתה משלם לי 35 אלף ₪, או שאתה לא משלם לי כלום ואנחנו ניגשים לצעות את ההצעות בצלות עכשיו." האברק שוב נדהם מדבריו של המוכר ולא מאמין! הוא החל לחמט "אני, אני לא יודע מה לומר..." המוכר דיבר כעת בהחלטיות "אתה לא צריך לומר כלום, רק תחליט! אתה רוצה לשלם לי 35 אלף? או שאתה מחליט לא לשלם לי?" "אולי" "בליט ברירה, השיב האברק "אני בוחר באפשרות השניה..." "טוב, אין בעיה, אז קדימה בוא ניגש לצעדת משרד הרישוי ונעשה את הצעת הבצלות."

השניים ניגשו לבנק הדואר, צמדו בתור, ובהיעזר תורם ביצעו את הצעת הבצלות על הרכב. בסיום הצוין, חזר האברק שוב ושוב והודה לו, ולאחר שנספרדו השניים לא ספק פיו מלהודות לקביה על חסדו הצדק צימו וצטט פני ביתו! (ע"י קרובו של האברק נ') על כגון זה נאמר "ושמעתי בקול ה'...ישוב ה' לישוע עליך" (לח-ט)

תבנית בתנת – כיצד ???

"המצידה הזאת אשר אנכי מצידך...לא נפלאות...ולא רחקה הוא" (ל"א)

פירש בעל הטורים שכוונת הכתוב על מצות התשובה, שדבר קל הוא. וכן הסכים הגאון ר' אליהו מוילנא.

1. "קבלה" אחת - כוחה

ידוע מהספרים הקדושים סגולה לזכות בדין לשנה טובה ומבורכת לקבל על עצמו קבלה טובה.

המקור לכך:

בפרש ראש השנה באחת השנים, התקיימה הלווייה של תלמיד חכם מופלג שהלך לצולמו. מאת כבודו של אותו תלמיד חכם דאול, מרן ראש הישיבה השאן האדי הר"א מנחם של זצוק"ל השתתף בכבוד ובצמח בהלווייה.

ד"ף על הפרשה

מפתח המאמר מצמד לרעות המלווים בצרכי היום טוב בתום ההלוויה, פנה הרב שק אל ציבור המתפללים:
 "מובא ורבותי, צוד מצט ומתקדש צ'ינו היום טוב, וכיצד אנו מביצים ליום הדין? אינה מצעה טוב יש בידינו, שוכל לבטוח בו הדין? אינו רוצה לצרכי את הצ'יבור, בצוד זמן מוצט נכנס היום טוב. כרצונו לביצ'ר לכל אחד לקבל על עצמו קבלה אחת קטנה, קבלה שאינה מכבידה, ויהיה קל לצמוד בה.
 אני מביצ'ר לכל אחד לקבל על עצמו לומר את הפרכה הראשונה בפרכת המזון מתוק הסידור (או הכתבה), לא יותר מזה.
 מי שיקבל על עצמו לצלות כק, יחשב לצ'על תשובה אמור, ויצא זכאי ליום הדין!"
 לאחר ההלוויה, ניסע מקורבים שונים אל הרב זצוק"ל ושאלו "מדוע הרב לא אמר לצ'רב את כל הפרכת המזון מתוק הסידור?"
 השיב הרב "לא, זה לא טוב, אין צורך להכביד על האנשים..."

◆ פעם ביום-יומיים לסייע בשטיפת כלים בבית.
 ◆ הכנסת אורחים - להשתדל על כך, להיות "מאכילו", "משקוהו", ולינה (המצוה דאורייתא היא בעיקר למי שאין לו מקום לינה). פעמים שיש שמחות ובעלי השמחה נצרכים למקום לינה לאורחיהם.

סיפור חתנא דפי נשיא הרה"ט הר"י קולצ'קי שליט"א, פגע אחת הציצ אורח מחולץ לציר ופיסס את האולפוס האחרון היוצא מפני כרק. הוא הציצ במקרה לביתו של הרה"ט מנן הר' יצקב ישראל קניבסקי זצוק"ל ודסק בדלת.
 מאחר והרב היה נח את מנוחת הצהריים שלו בשין אילו המופלג, בני הבית פתחו את דלת הבית ושאלו המוקדש על הצוד פכתח. האורח ביקש מקום שיהיה צד הפוקר, מאחר והוא לא הספיק את האולפוס האחרון היוצא מפני כרק.
 בני הבית השילו שאינם יודעים כיצד ניתן לציצא מקום שיהיה, והפנו את הציצ לכוון בית כנסת "לדרכנו", אולי עט יצא מי שביצ'ר לו מקום לינה.

האורח צ'ע את המקום ופס פצאיו פנימה לתוך רח' רש"ט לכוון הבית כנסת. לאחר כמה דקות התצורר הרב, וסיכרו בני הבית על האורח הציצ שהציצ לפתח ביתם. הרב מאד התאכזב שלא הכניס את האורח לביתם, וצל אצל אילו המופלג ירד לרחוב והתקדש באיטיות לכוון הבית כנסת, לזכות פצצות הכנסת אורחית.

פחציצו למקום, ראה את הציצ מסתופה בתוך אולטס התפילה, כצדט שאיבד דבר מה. הבין הרב שזהו האורח הציצ, ומיד פנה אליו "אתם מחפשים מקום ליצ'ון?" השיב האורח בחיוב, והרב מיד לקחו אל ביתו, הביצ'ר לו בצ'מא מיטה וסדינים (הוא סיכר לתת לבני הבית ליסיצ'ון, פטצנה "צו המצוה שלי"), והמתין צד שראה שהאורח שכל ליצ'ון בנינוחות.

פפוקר, הרב קט ולקחו צימו לתפילה, ולאחר מכן הביאו שוב לביתו ופס לבניו ארוחת פוקר משביעה. רק לאחר שהיה אכל ושפצ הסביט הרב ש'צא מהבית, ופס אז ליולו חצי מהדק צד לתחנת האולפוס. כהמשק היום, כאשר פפס הרב את פנו מנן שר התורה הדק אמורה, סיכר **פפתרצלות רפתית** "קיימתי היום מצות הכנסת אורחית!", וסיכר את פרטי הצ'ין.

ברכות

- ◆ פעם ביום, יקפיד שיענו "אמן" על ברכתו (מתאים גם לילדים).
- ◆ פעם ביום יברך ברכה כלשהי מתוך הכתב.
- ◆ לכוון שפירוש "ברוך" = תודה! (ע"פ רבנו בחיי במצות ברכת המזון).
- ◆ **שוונת**
- ◆ לעסוק בזיכוי הרבים (שיעורים, להוסיף לציבור ידיעות שאינן מוכרות ועוד).
- ◆ לעסוק בצרכי ציבור (בקביעות!). ביאר הרה"צ הר"י לווונשטיין זצ"ל שהעוסק בצרכי הציבור, הדין עימו יהיה כפי צורך הציבור ולא לפי מעשיו. שאם הציבור צריך אותו בריא כדי שיעשה את תפקידו, גם אם חלילה אינו ראוי לכך יגזרו עליו שישאר בכריאותו.
- ◆ להוסיף בצניעות באופנים שונים, כהקפדה על שרוול ארוך וגרביים אפילו בביתו (מרו הדרך אמנה היה נוהג ליעץ כך לאנשים שונים כסגולה לברכה, הצלחה, ורפואה. עיין גם אור לציון ח"ב).

2. תפילות היום - וציא למקבלות!!!

בספר "לקט רשימות" למשגיח הצדיק הרב נתן מ. ווכטפויגל זצ"ל מובא שיעקר היום של ראש השנה היא תפילות היום.

מדוע?

המלכת הקב"ה - בתפילתנו אליו! שמוכיחים בזה שמכירים שכל צרכינו תלויים בו ית'. על כן "שקיע בתפילות היום".
 יום זה מסוגל לקיבול תפילות באופן מיוחד! גם למי שאינו צדיק ותלמיד חכם, כמובא במעשה להלן:

פולק פאכרא (פכא מצ'צא קו) מצעה אולת אדט שחכר עדה [חכייה - פנקצ תפולט פנתי קמוצ על הקקצ] מביצ'ין על מנת לציצ

מרו הרב שק זצ"ל לימד שעי"י שינוי מעשה בדבר אחד בלבד, ואפילו אם נראה שאיננו משמעותי כל כך, הרי נחשב בזה **לבעל תשובה גמור!**
ייצא זכאי בדין! כי "שב מדרכו", ובלבד שיתמיד בכך.

אבל קבלה אמנה?

כיצד זה שמספיק בקבלה הנ"ל בדבר אחד?

מובא באיוב "אמי"ש עליו מלאך מליצ' אחד מני"אלה... ויחננו ויאמר פדעוהו מרדת שחת מצאתי כפר" (לג, כגיד). **בספר מנורת המאור** הביא מחז"ל (שבת לב) שאפילו אם יש 999 מקטרגים, אבל אם יש מלאך סניגור אחד שמליץ טוב על האדם - ניצול בזכותו מהדין.

רעיונות ל-"קבלה אחת"

ליקטנו רעיונות שונים מפי ספרים וסופרים, באופן שתהיה קבלה מועילה וקבועה (רצוי לבחור קבלה אחת קלה בכל תחום).
 לתועלת הקוראים חילקנו את הרעיונות ע"פ נושאים שונים: תפילה, תורה, חסד, ועוד.

תפילה

- ◆ פעם בשבוע להקפיד להתפלל כל התפילת שחרית בשלמות, לרבות "ותתפלל חנה", קרבנות, פרק "איזהו מקומן" וכו'.
- ◆ **ברכת המזון** מתוך הסידור, או לפחות ברכה ראשונה (מתאים גם לילדים).
- ◆ ברכת "אשר יצר" מתוך הכתב פעם א' ביום (כנ"ל).
- ◆ פעם בשבוע להגיע לתפילה לפני הזמן.

תורה

- ◆ **תענית דיבור** בזמן הלימוד, או אפילו 15, 30, או 60 דקות, פעם ביום לכל הפחות.
- ◆ קביעת לימוד מוסר, לפחות 15-30 דקות ביום. בעלי המוסר אמרו "אדם צריך להקפיד על 3 דברים בלימוד מוסר: בספר קבוע, בשעה קבועה, ובמקום קבוע".
- ◆ בנוסף, **ביאר הגר"א** שהמלה "מוסר" הוא מלשון "יסורים", שמקבל על עצמו יסורים לעיין ולבדוק כיצד לשונות מעשיו.
- ◆ **טל'** (סלולרי) כבני בעת הלימוד, או להשאירו דלוק במצב שקט אך לא עליו (בתוך תיק או החליפה).
- ◆ לימוד 2 או 4 משניות ביום. ויש מספיקים פרק א' בכל יום.
- ◆ לימוד פרק נביא ביום, לרבות פרקי תהלים והכתובים.
- ◆ לימוד פרק רמב"ם ביום. (ואפילו "לגרוס". ע"י כך עובר על כל התורה כידוע)

חסד

- ◆ להשתדל להלוות כסף לנצרכים, כפי יכולתו.

דיף על הפרשה

קצרת המרק בידיה, נתקלה בדבר מה, והמקד כולו נשקף על הריצפה, יחד עם כל הצופי! כל מאמציך על הכנות הלינה הקדושים ירדו בבת אחת לטמיון!!!

פרשת החלה לפסח, אבל הרב קט לצורך זה ולא הריצפה. לאחר שהרימו ואספו את מה שנשאר חזר הרב אל שולחן הסעודה. בחזרתו לשולחן הסעודה, ראה הרב הפתח חתוף יושב על מקום מושבו ליד השולחן, ואוכל את החתיכת צוף שהניח בצלחת שלו!

הרב פתח ואמר בקול רם "שם שם! אני יודע שאתה עושה כל כדי שאתרצץ היום! אבל כלום לא יצטרך לך!"

רבי יהודה פתיה סייט וסיפר לרב סלמן שאותה שנה היתה השנה הטובה והפוריה ביותר שהיא זוכר. (דורש ציון)

ידיעות נחוצות

שאלה: זוג עם 5 ילדים, הבעל מעוניין לנסוע למירון לראש השנה (ויש שנוסעים מעט יותר רחוק...) ולהשאיר את אשתו בבני ברק לבד עם הילדים. הוא טוען שזה יועיל לרוחניותו. בנוסף, בעירו הוא הגבאי בבית כנסת והדבר מפריע לו לתפילותיו. אשתו שואלת, מאחר ומאד קשה לה לבד עם הילדים, האם לוותר לו או להתעקש שלא יסע? בנוסף, יש להם בן שיודע מהי תפילה ולא יהיה לו עם מי להתפלל.

השיב מרן הדרך אמונה: זה לא דרך נכונה לנהוג, כלפי הבית וכן כלפי הביכ"ו. גם בימי ראש השנה יש מצות 'ושמחת בחגך' ומוכח מגמרא סוכה (כז) שמחוייב לשמח גם את אשתו.

הכל הולך אחר החיתום! (מסילת ישרים פ"ב) מקובל בשם קדמונים, בימי השבוע האחרון של השנה יכולים לתקן את כל ימי השבוע של השנה. כגון יום ראשון - כנגד כל ימי ראשון של השנה (בטול תורה, דיבור אסור, וכיוצא"ב). אם יזהר בכך זוכה לתקן את כל ימי השנה החולפת. (לב אליהו ח"ג עמ' שד)

אבל ב-"יערות דבש" (לר"י אייבשיץ זצ"ל, דרוש א. וכן משמע בעוד ספרי המקובלים "שער הכוונות" ו-"חמדת ימים") כתב שתיקון ימי השנה החולפת נעשה ע"י 7 הימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים.

שאלה: מהי "תקנת הרב צדקה חוצין זצ"ל"?

הרב צדקה חוצין זצ"ל היה דיין ותלמיד חכם מופלג בעיר חאלב שבסוריה. מהיותו בן 40, פרצה מליצה קשה במעמד שהפילה חללים רבים, ובניהם גם תלמידי חכמים ודיינים שהתאכזרו בעיר. משנתרה בעיר ללא דייונים, אצ"פ שהיו בה רבנים ותלמידי חכמים, עלו לחאלב וביקשו לעלות להם דיין מנוסה ותלמיד חכם שידריכט בדיינות והוא למנהיג הקהילה.

הרב חוצין נבחר למשימה, ונשלח לבדדאד. הוא ראה שהקהילה דלילה מאד בתלמידי חכמים, ורוב הצעירים ללא ידיעות בסיסיות. **הצי ראה השנה הראשון** של הרב חוצין בבדדאד, והנה הרב ראה שבבוקר היום טוב מליצים מתפללים רבים לבית כנסת והמקום נתמלא, אבל החלו את התפילות צעירה לפני הצי החמה! הם אל סיימו את התפילה כבר ב-8 בבוקר, והלכו לסעודת היום. משכך הרב תמה מה עושה הצעיר במשך כל שעות היום הקדושים?

הוא מליץ שהצעיר יושב במסכה, מחזיק, מפטפט, ומחליט זה לנה צעריה "י"א נסיון!" - "סיהיה שנה של מליץ!" הרב שאף את חכמי העיר על התופעה, ואלה סיפרו שככל שניסו לא עלה בידם לתקן את הצנין. "אתה רב חכם, אולי אתה תצליח לענות מהו." מיד בהצדמות הראשונה נצמד הרב צדקה ואלצר בהם "רבנות, היום הוא יום משפטי היום דנים את כל המתים! נשמות קרובי משפחתך הנפטרות תלויות פקט! אתם יכולים לצבור להם!"

מאחר והצעירים מחזיקים מחזיקים מאד מחמתם, כולט מעצו לרב והתכנסו בבית כנסת ואלאו את הרב מה לצלות?

הרב הורה שביום הראשון יתאספו ויקראו את כל התהלים ולאחריו "אדרא לוטא" מהזוהר. ביום השני יקראו את התהלים שוב, ולאחריו את "האיורא רבה". תקנה זו של הרב חוצין התפשטה בכל ישראל בכל מקום שהם. זוהי תקנה חשובה ומוציאה, גם לתלמידי חכמים. כתב הברכי יוסף שגם תלמידי חכמים העוסקים בתורה טוב שיעשו כמנהג זה, מאחר והלימודים הנ"ל מעוררים את האדם לתשובה, מצות היום.

☺ **שבת שלום ומבורך!** ☺
 ☺ **כתובה וחתימה טובה לשנה של מנחה ובריאות!** ☺

באותה שנה חיטים. אצ"פ כן, הלך החוכר וקרע שצורים (יותר בול) בשדה מפלי לידע את הפצלים על כך. במהלך החורף היתה מכת מדינה בכל הצמח וכל השדות מסביב אותו קרקע וניזוק היבול.

שני הצדדים הציבו לבית דין, כאשר הציב השדה תובע תשלום מלא על חכירת הקרקע. החוכר טוען על פי דין אינו מחוייב לשלם, כדין מכת מדינה (עיי' שו"ע חושן משפט סי' שכ"א).

חז"ל הסתפקו עם מי הצדק במקרה זה: האם עם כשר היה החוכר לזרע חיטים כפי שסוכט היה ניזוק היבול בשלל מכת מדינה, והחוכר טוען מדין חכירה בשנה זו?

או שמא נאמר שאם היה לזרע חיטים כפי שסיכמו, לא היה היבול ניזוק כי הציב השדה טוען על פי התנאי בניהם **התשלול בראש השנה על הצלחת החיטים?** כי הרי יש הפסחה בתנ"ך "ותגזור אומר ויקם לך, ועל דרכיך נגה אור" (איוב כ"ב) - שפירושו שהקב"ה יצא לאדם את בקשותיו **התשלול בראש השנה!** (ציון רש"י פ"א ע"א) ואם כן, חייב החוכר התשלול שהתחייב על א"ל מכת המדינה!!

מסקנת חז"ל היא שאכן מתחשבים בהם **תפילות בראש השנה היתה מוציאה!** והחוכר חייב התשלול כפי שהתחייב! (וכ"ה להלכה שם שכ"ב)

מעשה זה צריך תלמוד!!! הרי מדובר על תפילת בעל הקרקע - אדם פשוט! ומסקנת הגמרא היא שתפילתו בראש השנה היתה מועילה אפילו כנגד מכת מדינה!!! מוכח על סגולת היום לקיבול כל התפילות!!!

דברי ארכין בקשרו כנגד מלא מלפני היום הקדוש, ויזכיר בלשון גבולת האם. 2-א"ק (צ"ח), לפני יצאה למצן שלך, צעה למצן... וכו'. יכוון שבקשרו גרסיה **צונק ומנוחה**, כזו בריאה - כזו שיוכל ללווה גרסה ללא זכוכים ואנוסים, וכן בקשרו **אפוסה** (כיוון)

3. מצות היום - צונו !!!

מובא בגמרא ראש השנה (כז): "בראש השנה, כמה דכיה איניש דעתיה טפי מעלי" - ככל שאדם מכופף את נפשו בתפילתו משובח יותר. לכן מצוה מן המובחר לתקוע בשופר כפוף. הזהירות בעונה תמנע כעס וקפידות ביום הקדוש, שאם יכעס סימן רע לו לכל השנה חלילה.

"כל שנה שרשה בתחלתה מתעשרת בסופה" (ראש השנה טז) - אדם שמראה עצמו עני, **דל וחסר כל לפני ה'**, ומתפלל בלשון תחנונים, מוכיח שמכיר בעבודתו לבורא ית'. הדבר אפשרי ביתר קלות ע"י מידת הענוה. חז"ל מגלים שע"י כך יזכה לשנה מלאה בטובות, "מתעשרת בסופה".

"כל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו" (ראש השנה יז). ירגיל עצמו לוותר. ואין זה ויתור אלא כאשר דבר מה מגיע לו וזכותו לך. בפרט הדבר אמור בתוך ביתו של אדם. על ידי הענוה נקל לעשות כן, ויזכה שינהגו עימו כך בדינו. זמין וקל מאד לקיים מטלה זו: בבית, במקום עבודה, עם שכנים, בתור בבנק או קופ"ח, ועוד.

זהירות - מארבי...

"כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו" - אמרו המגידים שדבר זה אמור גם על "הזמנים בשנה". ככל שהזמן קדוש ומסוגל יותר (כבימים נוראים) - כך היצר מנסה ביתר מסירות להפסידו, להסיח את הדעת, ולהוציא את האדם משלוות נפשו!

סיפר רבה צ' והמקובל הרי סלמן מוציף צוק"ל אודות רבו המקובל המלאוד פניסם הרי יהודה פתיה צוק"ל, מה שאירע צימט באחת השנים הראשונה.

מצוות הקיף היה חוט רב, ורבים מתושבי בדדאד נהלו לאכול סעודותיהם בשבת וחל על כל הבית, שם האויר היה יותר נעים. שנה אחת, הרי פתיה ורצויות התכוננו לעשת לקידוש וסעודת ליל ראש השנה. הרב פתיה הוריד את אלימותו מחמת החום, אך זו נתפסה במנורת השמן וכתוצאה מכך השמן נשקף על בדי הרב וצטף על השולחן, הנרות כמו ונצעה חשוק, והיה מצב לא נעים.

מיד פרץ רבי יהודה בצחוק, כדי להרזיץ את פני הבית.

לאחר מכן פסעודה, ירדה רצויותו למטה לבית כדי להביא את המרק צוף שהכונה לסעודת הלינה. כאשר עלתה בחזרה לעל עם